

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ศูนย์ป้องกันปราบปรามการทุจริต โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๘๘๘ ต่อ ๓๐๖๑

ที่ ยธ ๐๘๔๓.๒/๕๗๕ วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง รายงานการสืบสวน กรณีการใช้เงินสนับสนุนกิจกรรมภาครัฐตามข้อบังคับองค์การเภสัชกรรมของ
สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

เรียน อสพ.

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข แจ้งว่า ตามที่ปรากฏเป็นข่าวในสื่อมวลชน โดยกลุ่มแพทย์ชนบทและ NGO ได้กล่าวถึงฝ่ายการเมืองของกระทรวงสาธารณสุข ได้สั่งการให้สำนักงานหลักประกันสุขภาพโอนเงินค่าส่วนลดที่ได้จากการสั่งซื้อวัคซีนและยาต้านไวรัสเอดส์ จากองค์การเภสัชกรรม จำนวนกว่า ๗๐ ล้านบาท ไปให้กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งอาจจะนำมาใช้ในทางมิชอบ ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขได้ตรวจสอบข่าวดังกล่าว พบว่า สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้จัดซื้อเวชภัณฑ์และวัสดุวิทยาศาสตร์ ให้กับหน่วยบริการ คือ โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขและสังกัดอื่น โดยองค์การเภสัชกรรมได้จัดสรรเงินส่วนลดจากยอดซื้อและความรวดเร็วในการชำระเงินให้กับผู้สั่งซื้อ คือ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เพื่อนำไปจัดสรรให้กับหน่วยบริการที่เบิกวัคซีนไป แต่จากการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ได้เข้าไปตรวจสอบสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พบว่า สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ มิได้นำเงินจำนวนนี้ไปจัดสรรให้กับหน่วยบริการแต่อย่างใด กลับนำเงินจำนวนดังกล่าวไปจัดสรรให้กับบุคคล กลุ่มบุคคล และองค์กรอื่นที่มีได้เกี่ยวข้องกับแผนงานการป้องกันโรคด้วยวัคซีน หลักจากการทักท้วงของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานหลักประกันสุขภาพฯ ได้มีหนังสือถึงกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้ทำหน้าที่จัดสรรยอดเงินดังกล่าวให้กับสถานบริการสาธารณสุข ผลจากการตรวจสอบเบื้องต้น กระทรวงสาธารณสุขจึงมีความเห็นว่า เงินส่วนลดจากองค์การเภสัชกรรมที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพฯ ได้รับมาหลายปีแล้ว และในแต่ละปี สำนักงานหลักประกันสุขภาพฯ น่าจะได้ดำเนินการจัดสรรให้กับบุคคล และองค์กรอื่นที่มีใช้หน่วยบริการ อันเป็นการใช้เงินที่น่าจะไม่ถูกต้อง จึงให้กรมสอบสวนคดีพิเศษได้ดำเนินการสอบสวนให้เป็นที่กระจ่างชัดต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้าย ๑

๑.๒ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานสืบสวนที่ ๑๓๕๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๖ เพื่อดำเนินการสืบสวน (เลขสืบสวนที่ ๓๓๔/๒๕๕๖)

๑.๓ คณะทำงานสืบสวน ได้ดำเนินการสืบสวน ระหว่างเดือน กันยายน ๒๕๕๖ ถึง ตุลาคม ๒๕๕๖

๒. ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕

๒.๒ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

/๒.๓ ข้อบังคับ...

๒.๓ ข้อบังคับองค์การเภสัชกรรมว่าด้วย เงินสนับสนุนกิจกรรมภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๔๖

๒.๔ ข้อบังคับองค์การเภสัชกรรมว่าด้วย เงินสนับสนุนกิจกรรมภาครัฐ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๑

๓. ข้อเท็จจริง

คณะทำงานสืบสวน ได้มีหนังสือถึงสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและองค์การเภสัชกรรมเพื่อขอเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าว ซึ่งจากการตรวจสอบกฎหมาย ระเบียบ และข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

๓.๑ พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ บัญญัติว่า

“มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้...

“สถานบริการ” หมายความว่า สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ ของเอกชน และของสภาวิชาชีพ หน่วยบริการประกอบโรคศิลปะสาขาต่าง ๆ และสถานบริการสาธารณสุขอื่นที่คณะกรรมการกำหนดเพิ่มเติม

“หน่วยบริการ” หมายความว่า สถานบริการที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามพระราชบัญญัตินี้

“ค่าบริการ” หมายความว่า เงินที่ผู้รับบริการจ่ายให้แก่หน่วยบริการในการรับบริการสาธารณสุขแต่ละครั้ง

“ค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุข” หมายความว่า ค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการให้บริการสาธารณสุขของหน่วยบริการ ได้แก่

(๕) ค่ายา ค่าเวชภัณฑ์ ค่าอวัยวะเทียม และอุปกรณ์ทางการแพทย์ ...”

“มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ” ประกอบด้วย...”

“มาตรา ๑๘ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดมาตรฐานการให้บริการสาธารณสุขของหน่วยบริการและเครือข่ายหน่วยบริการและกำหนดมาตรการในการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักประกันสุขภาพแห่งชาติให้มีประสิทธิภาพ

(๓) กำหนดประเภทและขอบเขตในการให้บริการสาธารณสุขที่จำเป็นต่อสุขภาพและการดำรงชีวิตและอัตราค่าบริการสาธารณสุขตามมาตรา ๕

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินงานและการบริการจัดการกองทุน...”

“มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลสำนักงานให้ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) กำหนดนโยบายการบริหารงาน และให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานของสำนักงาน

(๒) อนุมัติแผนการเงินของสำนักงาน

/๓) ควบคุมดูแล...

(นายชานนท์ เบรมบริดี)
รองผู้บัญชาการสำนักคดีอาญาพิเศษ ๒

(๓) ควบคุมดูแลการดำเนินงานและการบริหารงานทั่วไป ตลอดจนออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน การติดตามประเมินผล และการดำเนินการอื่นของสำนักงาน...”

“มาตรา ๒๔ ให้มีสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรี...”

“มาตรา ๒๖ ให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๓) จัดให้มีทะเบียนผู้รับบริการ หน่วยบริการ และเครือข่ายหน่วยบริการ

(๔) บริหารกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๕) จ่ายค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุขตามที่คณะกรรมการกำหนดให้แก่

หน่วยบริการและเครือข่ายหน่วยบริการตามมาตรา ๔๖ ...”

“มาตรา ๒๙ ให้คณะกรรมการเสนอขอรับงบประมาณรายจ่ายประจำปี ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของสำนักงาน”

“มาตรา ๓๘ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรียกว่า “กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ” มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย สนับสนุน และส่งเสริม การจัดบริการสาธารณสุขของหน่วยบริการ...”

“มาตรา ๓๙ กองทุนประกอบด้วย

(๑) เงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๒) เงินที่ได้รับจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๓) เงินที่ได้รับจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๔) เงินค่าปรับทางปกครองตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่กองทุน

(๖) ดอกผลหรือผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

(๗) เงินหรือทรัพย์สินใด ๆ ที่กองทุนได้รับมาในกิจการของกองทุน

(๘) เงินสมทบอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

“มาตรา ๔๕ ให้หน่วยบริการมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้บริการสาธารณสุข รวมทั้งการใช้วัคซีน ยา เวชภัณฑ์ อุปกรณ์ในการรักษาที่ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ โดยให้ความเสมอภาคและอำนวยความสะดวกในการให้บริการสาธารณสุขที่จำเป็น ตลอดจนเคารพในสิทธิส่วนบุคคล ในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความเชื่อทางศาสนา...”

“มาตรา ๔๖ หน่วยบริการและเครือข่ายหน่วยบริการตามมาตรา ๔๔ และหน่วยบริการที่รับการส่งต่อผู้รับบริการ มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุขจากกองทุนตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด...”

/๓.๒ ประกาศ...

๓.๒ ประกาศสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การดำเนินงาน และการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔

- เอกสารแนบท้ายประกาศสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การดำเนินงานและการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔

“ข้อ ๓๒ หลักเกณฑ์การจ่ายค่าใช้จ่ายสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคทั่วไปที่บริหารระดับประเทศตามข้อ ๓๑.๑ จำนวน ๒๖.๔๗ บาทต่อคน โดยบริหารเป็นภาพรวมระดับประเทศ สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

๓๒.๑ ค่าวัคซีนป้องกันโรคพื้นฐานตามแผนการให้วัคซีนของประเทศ โดยให้หน่วยบริการเบิกเป็นวัคซีนตามจำนวนที่มีการให้บริการ

๓๒.๒ ค่าวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล เพื่อเป็นค่าวัคซีน ค่าใช้จ่ายและค่าการจัดการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล สำหรับผู้ป่วยโรคเรื้อรังทุกกลุ่มอายุ (ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ได้แก่ โรคหอบหืด ปอดอุดกั้นเรื้อรัง ไตวาย โรคหัวใจ เบาหวาน หลอดเลือดสมอง และผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับการรักษาด้วยเคมีบำบัด) และผู้ที่อายุมากกว่า ๖๕ ปี โดยให้หน่วยบริการเบิกเป็นวัคซีนตามจำนวนที่มีการให้บริการ สำหรับค่าใช้จ่ายให้เป็นไปตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์ และอัตราที่ สปสช. กำหนดรายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้าย ๒

๓.๓ ข้อบังคับองค์การเภสัชกรรมว่าด้วยเงินสนับสนุนกิจการภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๗ บัญญัติไว้ว่า

“ข้อ ๔ ภาครัฐ หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ สภาวิชาชีพ มูลนิธิ พอ.สว. องค์กรของรัฐ หน่วยงานตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่น ที่องค์การเภสัชกรรมประกาศเป็นหน่วยงานภาครัฐ”

“ข้อ ๕ ภาครัฐที่ซื้อผลิตภัณฑ์จากองค์การเภสัชกรรม มีสิทธิได้รับส่วนลดราคาตามหลักเกณฑ์และวิธีการในประกาศของผู้อำนวยการ (แก้ไข ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๕๑)

“ข้อ ๖ การจ่ายเงินเพื่อสนับสนุนกิจการภาครัฐ ให้พิจารณาจ่าย เพื่อกิจกรรมดังต่อไปนี้

๖.๑ เพื่อให้การสนับสนุนและส่งเสริมทางด้านการบริหาร วิชาการ การวิจัย การพัฒนา การอบรมและการดูงานสำหรับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ

๖.๒ เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานนั้นๆ”

“ข้อ ๗ การจ่ายเงินเพื่อการสนับสนุนกิจการภาครัฐ ตามข้อ ๖ ให้จ่ายแก่ผู้ซื้อ

/ผลิตภัณฑ์...

ผลิตภัณฑ์และ/หรือหน่วยงานต้นสังกัด ได้ไม่เกินร้อยละ ๕ ของยอดเงิน ที่ชำระแล้วในแต่ละปี (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ตามหลักเกณฑ์ที่แนบท้ายข้อบังคับนี้”

“หลักเกณฑ์การจ่ายเงินสนับสนุนกิจกรรมภาครัฐ กำหนดหลักเกณฑ์ ดังนี้

๕. ภาครัฐที่มีสิทธิจะได้รับเงินสนับสนุนกิจกรรมภาครัฐ จะต้องจัดทำโครงการเสนอให้องค์การเภสัชกรรมพิจารณา”

๓.๔ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้มีหนังสือ ส่วนมาก ที่ ตผ ๐๐๑๓/๕๒๑๔ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ แจ้งผลการตรวจสอบประเมินผล สปสช. เกี่ยวกับการนำเงินสนับสนุนกิจกรรมภาครัฐจากการซื้อขายจากองค์การเภสัชกรรมโดยใช้งบกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติไปใช้เป็นเงินสวัสดิการ เป็นการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ และ ๒๕๕๒ สปสช. ได้จัดทำโครงการเพื่อขอรับเงินสนับสนุนกิจกรรมภาครัฐจากองค์การเภสัชกรรมเป็นจำนวน ๑๖๕,๕๖๔,๗๔๐ บาท เงินจำนวนดังกล่าว สปสช. ได้รับเป็นเงินบริจาคเข้ากองทุนสวัสดิการตามระเบียบ สปสช. ว่าด้วยการจัดสวัสดิการของสำนักงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ และ สปสช. ได้เบิกจ่ายเงินจากกองทุนสวัสดิการไปจัดสวัสดิการในหลายๆ ด้าน เช่น การจัดทำโครงการศึกษาดูงานต่างประเทศ การจ่ายเพื่อช่วยเหลือแก่ผู้ทำคุณประโยชน์แก่ สปสช. และการจ่ายเพื่อประโยชน์แก่การสนับสนุนการปฏิบัติงาน โดยมีการเบิกจ่ายเป็นเงิน ๙๐,๔๓๕,๑๕๑.๘๒ บาท ทำให้ สปสช. มีเงินสนับสนุนกิจกรรมภาครัฐคงเหลือในกองทุนสวัสดิการ จำนวน ๗๕,๑๒๙,๕๘๘.๑๘ บาท รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้าย ๓

๓.๕ กระทรวงสาธารณสุข ได้มีหนังสือ ที่ สธ ๐๑๐๐.๑/๑๑๗๗ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน แจ้งผลการตรวจสอบประเมินผล สปสช. โดยปรับเป็นการนำเงินไปสนับสนุนกิจการภาครัฐ ที่ได้รับจากการซื้อขายจากองค์การเภสัชกรรมในส่วนที่ยังไม่ได้ดำเนินการ (๙๐,๔๓๕,๑๕๑.๘๒ บาท) ไปใช้ดำเนินการโครงการที่ให้ประโยชน์กับหน่วยบริการโดยตรง รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๔

๓.๖ สปสช. ได้มีหนังสือ ที่ สปสช. ๔.๐๓/๒๐๙ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงองค์การเภสัชกรรม โดยเห็นสมควรจัดสรรวงเงินสนับสนุนกิจการภาครัฐที่จะได้รับจากองค์การเภสัชกรรม ให้สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ในฐานะหน่วยงานกำกับดูแลและสนับสนุนหน่วยบริการในวงเงินจำนวน ๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อสนับสนุนการดำเนินการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติของหน่วยบริการทั่วประเทศ โดยในส่วนของ สปสช. จะได้จัดทำโครงการเสนอขอการสนับสนุนจากองค์การเภสัชกรรมต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๕

๓.๗ องค์การเภสัชกรรม ได้มีหนังสือที่ สธ ๕๑๐๒/ตร.๓๐๒/๕๖ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๖ ถึง สปสช. โดยให้สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขจัดทำโครงการเสนอต่อ สปสช. เพื่อให้ความเห็นชอบก่อนเสนอให้องค์การเภสัชกรรม เนื่องจากเงินสนับสนุนหน่วยบริการ จำนวน ๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท องค์การเภสัชกรรมจะตัดจ่ายภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๖

/๓.๘ สปสช. ได้มี...

(นายชานันท์ เบรมบริดี)
รองผู้อำนวยการสำนักคดีอาญาพิเศษ ๖

๓.๘ สปสช. ได้มีหนังสือที่ สปสช. ๙.๕๐/๐๐๑๐๒ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงองค์การเภสัชกรรม มอบอำนาจการเห็นชอบในโครงการที่ขอจัดสรรเงินสนับสนุนกิจกรรมภาครัฐจากองค์การเภสัชกรรม ให้กับปลัดกระทรวงสาธารณสุข วงเงิน ๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๗

๓.๙ องค์การเภสัชกรรม ได้มีหนังสือที่ สธ ๕๑๐๐ /๑๐๒๗ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ ถึง ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เพื่อแจ้งความเห็นของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน กรณีการจ่ายเงินสนับสนุนกิจการกิจกรรมภาครัฐตามข้อบังคับองค์การเภสัชกรรม โดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ตามความหมายที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓ วรรค ๓ แห่งพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๕ คือสถานบริการที่ได้มีการขึ้นทะเบียนไว้ตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๕ มิใช่หน่วยบริการของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ดังนั้น เงินที่องค์การเภสัชกรรมจัดสรรเป็นเงินสนับสนุนกิจกรรมภาครัฐให้แก่ สปสช. ซึ่งเป็นเงินที่เกิดจากการที่ สปสช. ได้จัดซื้อผลิตภัณฑ์ยาด้วยเงินจากกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติที่ได้รับมาตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี จึงเป็นสิทธิของ สปสช. โดยชอบที่จะต้องพิจารณาจัดสรรเงินที่ได้มาด้วยตนเองให้ไปยังหน่วยบริการของ สปสช. ซึ่งประกอบด้วยหน่วยบริการภาครัฐ ทั้งที่ตั้งอยู่ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และอยู่นอกสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยบริการภาคเอกชนตามข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและทั่วถึง หาก สปสช. พิจารณาให้สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้ดำเนินการแทนอาจถือเป็นการขัดต่อข้อบังคับองค์การเภสัชกรรม ไม่ตรงประเด็นตามข้อเสนอแนะของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และอาจขัดต่อพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๕ ได้ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๘

๔. ข้อพิจารณา

คณะทำงานสืบสวน พิจารณาแล้วเห็นว่า

กรณีที่ ๑ การจัดซื้อยา วัสดุวิทยาศาสตร์ให้กับหน่วยบริการ การจัดซื้อวัคซีนเพื่อนำไปใช้ในแผนการควบคุมโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนแห่งชาติ สปสช. ถูกต้องหรือไม่

ตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ สปสช. มีอำนาจหน้าที่จัดให้มีทะเบียนผู้รับบริการ หน่วยบริการ และเครือข่ายหน่วยบริการ บริหารกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด จ่ายค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุขตามที่คณะกรรมการกำหนดให้แก่หน่วยบริการ และเครือข่ายหน่วยบริการ ซึ่งหน่วยบริการ หมายถึง สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ ของเอกชน และของสภาวิชาชีพไทย หน่วยบริการการประกอบโรคศิลปะสาขาต่าง ๆ และสถานบริการสาธารณสุขอื่นที่คณะกรรมการกำหนดเพิ่มเติมจากเงินกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ โดยค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุขสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จะมีการประกาศสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การดำเนินงานและการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๖ (๑๔) มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๖(๒) และในการประกาศของสำนักงานเกี่ยวกับ

/หลักเกณฑ์...

หลักเกณฑ์การดำเนินงานและการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายเพื่อ
บริการสาธารณสุขนั้นจะให้จ่ายให้กับหน่วยบริการเป็นอัตราเหมาจ่ายรายหัวต่อผู้มีสิทธิ แต่ในข้อเท็จจริง
สปสช. ได้เป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์กับองค์การเภสัชกรรมเพื่อจัดสรรให้กับโรงพยาบาลในสังกัด
กระทรวงสาธารณสุขและสังกัดอื่นเอง กอปรกับตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕
และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ของส่วนราชการไว้ด้วยแล้ว โดยเฉพาะเกี่ยวกับการ
จัดซื้อยาและเวชภัณฑ์จากองค์การเภสัชกรรม อีกทั้งหน่วยบริการของส่วนราชการ ควรต้องเป็นผู้ดำเนินการ
จัดซื้อยาและเวชภัณฑ์เอง เนื่องจากจะเป็นหน่วยให้บริการโดยตรงกับผู้ป่วย ซึ่งจะมีข้อมูลสำหรับใช้วางแผน
แผนการดำเนินการ ประมาณการค่าใช้จ่าย และกำหนดปริมาณยาและเวชภัณฑ์ในคลังเพื่อให้เพียงพอต่อการ
ให้บริการ หรือหากเป็นกรณีต้องมีวัคซีนหรือยาจำเป็นที่ต้องมีสำรองไว้ ก็เป็นนโยบายหรือการสั่งการจาก
กระทรวงโดยรัฐมนตรีเพื่อเตรียมการระวังป้องกันอยู่แล้ว สปสช. จึงเพียงมีหน้าที่จ่ายค่าใช้บริการ
สาธารณสุขให้แก่หน่วยบริการและเครือข่ายหน่วยบริการ ในการรักษาพยาบาลให้กับบุคคลที่เข้ารับบริการ
สาธารณสุข และเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เนื่องจากระบบการให้
ความช่วยเหลือในการรับบริการสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานและผู้ยากไร้มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลจากสถาน
บริการสาธารณสุขของรัฐ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายบัญญัติ นั้นมีระบบให้ความช่วยเหลือในด้าน
การรักษาพยาบาลได้มีอยู่หลายระบบ ทำให้มีการเบิกจ่ายเงินซ้ำซ้อนกัน จึงสมควรนำระบบการช่วยเหลือ
ดังกล่าวมาจัดการร่วมกันเพื่อ ลดค่าใช้จ่ายในภาพรวมด้านสาธารณสุขมิให้เกิดการซ้ำซ้อนกัน และจัดระบบใหม่
ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ ดังนั้น การที่ สปสช. ได้ดำเนินการจัดซื้อยา
และเวชภัณฑ์จากองค์การ เภสัชกรรม จึงอาจไม่สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ
หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๕ ดังกล่าวข้างต้น

กรณีที่ ๒ องค์การเภสัชกรรม ออกข้อบังคับองค์การเภสัชกรรมว่าด้วยเงินสนับสนุนกิจการ
ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเงินสนับสนุนให้กิจกรรมภาครัฐ ถูกต้องหรือไม่

กรณีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ตามข้อบังคับองค์การเภสัชกรรมว่าด้วยเงินสนับสนุนกิจการ
ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดว่า ภาครัฐ หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ สภากาชาดไทย มูลนิธิ
พอ.สว. องค์การของรัฐ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่น
ที่องค์การเภสัชกรรมประกาศเป็นหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่าหน่วยงานภาครัฐดังกล่าว
ส่วนใหญ่จะได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากรัฐ ซึ่งการจัดหาโดยหน่วยงานภาครัฐดังกล่าว
ส่วนใหญ่ก็จะมีระเบียบในการดำเนินการจัดหา อาทิเช่น ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕
และที่แก้ไขเพิ่มเติม จะมีการกำหนดเกี่ยวกับการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ให้จัดซื้อจากองค์การเภสัชกรรม
ซึ่งหลักการในการจัดหาของภาครัฐ คือ ประหยัดงบประมาณ และอีกประการหนึ่งการชำระหนี้ของภาครัฐ
ให้กับเจ้าหนี้ก็มีระเบียบการเบิกจ่ายเงินของรัฐกำหนดไว้อยู่แล้ว ดังนั้น การที่องค์การเภสัชกรรมได้ออกข้อบังคับ
องค์การเภสัชกรรมว่าด้วยเงินสนับสนุนกิจการภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยผู้ซื้อผลิตภัณฑ์จากองค์การเภสัชกรรม

/มีสิทธิ...

มีสิทธิได้รับส่วนลดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่องค์การเภสัชกรรมกำหนด และหลักเกณฑ์ได้นำเงื่อนไขเวลาการชำระหนี้ค่าผลิตภัณฑ์มากำหนดด้วยนั้น น่าจะไม่ถูกต้อง เนื่องจากการจัดซื้อเป็นการจัดซื้อโดยใช้เงินงบประมาณซึ่งจะต้องจัดหาในราคาที่เหมาะสม หากมีการให้ส่วนลดกลับคืนมาอาจทำให้เห็นว่ามีกรณีคราขายที่สูงเกินไป และการนำเงื่อนไขเวลาการชำระหนี้มากำหนดหลักเกณฑ์การให้ส่วนลดนั้น ภาครัฐมีระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินควบคุมอยู่แล้ว

กรณีที่ ๓ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ นำเงินสนับสนุนกิจกรรมภาครัฐ ไปใช้จ่ายเป็นเงินกองทุนสวัสดิการของสำนักงาน ถูกต้องหรือไม่

กรณีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า สปสช. ได้ออกระเบียบสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดสวัสดิการของสำนักงาน และตามข้อบังคับขององค์การเภสัชกรรมว่าด้วย เงินสนับสนุนกิจกรรมภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดให้ภาครัฐที่มีสิทธิจะได้รับเงินสนับสนุนกิจกรรมภาครัฐ จะต้องจัดทำโครงการเสนอองค์การเภสัชกรรมพิจารณา ซึ่ง สปสช. ได้จัดทำโครงการเพื่อขออนุมัตินำเงินส่วนลดจากการซื้อขายและเวชภัณฑ์ และเมื่อ สปสช. ได้รับเงินสนับสนุนกิจกรรมภาครัฐจากองค์การเภสัชกรรมมาเพื่อใช้ในกองทุนสวัสดิการสำนักงาน โดย สปสช. ใช้เงินดังกล่าวไปสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรและภารกิจของสำนักงานช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกเพื่อประโยชน์แก่การดำรงชีพนอกเหนือจากสวัสดิการที่สำนักงานจัดให้เป็นกรณีปกติ และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานและครอบครัวหรือผู้ทำคุณประโยชน์แก่สำนักงานและรวมถึงการทำสาธารณกุศลหรือสาธารณประโยชน์หรือเพื่อประโยชน์แก่การสนับสนุนการปฏิบัติงาน ตามหลักเกณฑ์ที่ สปสช. กำหนดไว้ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๖ องค์การเภสัชกรรม ได้อนุมัติเงินให้กับ สปสช. ดังนี้

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นเงิน ๘๙,๑๓๓,๑๕๐ บาท

ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นเงิน ๗๕,๙๕๑,๓๑๕ บาท

ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นเงิน ๕๕,๗๕๑,๗๐๐ บาท

ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นเงิน ๑๐,๘๒๐,๕๕๐ บาท

ซึ่งการใช้งบดังกล่าวของ สปสช. น่าจะเป็นการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องและใช้จ่าย ไม่เหมาะสม เนื่องจากการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ของ สปสช. เป็นเงินกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งเป็นเงินงบประมาณแผ่นดิน ที่จะต้องใช้จ่ายให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ซึ่ง สปสช. ก็ไม่ใช่หน่วยบริการและเครือข่ายหน่วยบริการที่ให้บริการสาธารณสุขกับประชาชน แต่ สปสช. ได้นำเงินดังกล่าวไปเป็นค่าใช้จ่าย ในกองทุนสวัสดิการสำนักงาน และตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กำหนดให้คณะกรรมการเสนอขอรับงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของสำนักงาน อยู่แล้ว อีกประการหนึ่งคือ สปสช. ได้นำเงินส่วนลดดังกล่าวไปใช้ไม่เหมาะสม อาทิเช่น โครงการจัดการรถยนต์เพื่อสนับสนุนภารกิจสร้างหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ โครงการศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ประเทศออสเตรเลีย เป็นต้น รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๙

/๕. ข้อเสนอ...

(นายธานี คุ้มประวีร์)
รองผู้อำนวยการสำนักคดีอาญาสิทธิ

๕. ข้อเสนอ

คณะทำงานสืบสวนพิจารณาแล้วเห็นสมควรแจ้งผลการสืบสวนดังกล่าวให้สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เพื่อนำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขในฐานะที่กำกับดูแล สปสช. และองค์การเภสัชกรรม เพื่อพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑. สปสช. มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ จากองค์การเภสัชกรรมและจ่ายให้กับหน่วยบริการหรือไม่

๒. ตรวจสอบการใช้เงินสนับสนุนกิจกรรมภาครัฐที่ได้รับจากองค์การเภสัชกรรม ว่าถูกต้องและเหมาะสมหรือไม่

๓. ทบทวนการออกข้อบังคับองค์การเภสัชกรรมว่าด้วยเงินสนับสนุนกิจการภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖ และการกำหนดราคาขายยาและเวชภัณฑ์ให้เป็นธรรม โดยไม่ต้องมีส่วนลดให้กับภาครัฐ

๔. เงินจำนวน ๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่ สปสช. จะโอนให้กับสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เพื่อสนับสนุนการดำเนินการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติของหน่วยบริการทั่วทั้งประเทศนั้น ควรส่งคืนกลับเข้าเงินกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบโปรดลงนามในหนังสือถึงปลัดกระทรวงสาธารณสุข ตามที่ได้เสนอมาพร้อมนี้

(นายธำนิทร์ เปรมปรีดิ์)

รองผู้บัญชาการสำนักคดีอาญาพิเศษ ๒ ปฏิบัติหน้าที่

ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันปราบปรามการทุจริต

1๓๕๘๐๘๓๖๖/๒๕๖๐.

๖/๖

(นายธรริต เพ็งดิษฐ์)

อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ

3 1 ๓.ค. 2556

(นายธำนิทร์ เปรมปรีดิ์)

รองผู้บัญชาการสำนักคดีอาญาพิเศษ ๒